

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Oslo, 13. mars 2020

Deres ref.
Vår ref. 10313-14412/KEK

NBBLs innspill til ny Enova-avtale fra 2021

Norske Boligbyggelags Landsforbund (NBBL) er interesseorganisasjonen for boligbyggelag. 41 boligbyggelag er tilsluttet NBBL. Disse har over 1.050.000 medlemmer og forvalter 530.000 boliger i over 13.500 boligselskap over hele landet.

Vi viser til departementets pågående arbeid med ny fireårig avtale medllom KLD og Enova om forvaltningen av midlene i Klima- og energifondet, jf også innspillsmøtet 04.03.2020.

Norske borettslag og sameier kan bidra

25 % av Norges befolkning bor i blokk, mens kun ca 10% av Enovas støtte til husholdninger går til denne bebyggelsen. NBBL vil peke på det store potensialet for energieffektivisering, lokal energiproduksjon og effektutjevning i blokkbebyggelsen, som i stor grad er organisert som borettslag og sameier. NBBL har beregnet mulig innsparing på 1,5 TWh (reduisert årlig forbruk) frem mot 2030. Foruten redusert forbruk av elektrisitet og belastning på nettet, gir det også indirekte bidrag til reduserte klimagassutslipp ved at spart elektrisitet erstatter fossil energibruk. Elektrifisering er kanskje Norges viktigste klimatiltak fremover. Utfasing av utslipp innen transport, bygg og industri gir behov for 40-80 TWh ny strøm. NBBL mener det er en god klima- og ressursmessig politikk å dekke størst mulig av dette behovet ved energisparing i eksisterende bygningsmasse. NBBL vil også peke på at gode ordninger rettet mot husholdningene og norske hjem vil gi befolkningen eierskap til klimautfordringene, større klimabevissthet og handlingsvilje.

Enova, borettslag og sameier

Enova SF forvalter Klima- og energifondet, og skal i dag bidra til reduserte klimagassutslipp og styrket forsyningssikkerhet for energi, samt teknologiutvikling som på lengre sikt også bidrar til reduserte klimagassutslipp. Enova skal bidra til energieffektivisering, særlig tiltak som senker forbruket av strøm vinterstid, og økt fleksibilitet etter etterspørselen av strøm. Enova skal også stille til disposisjon minimum 250 mill. kr. i året til en rettighetsbasert ordning for enøk-tiltak i husholdningene. Denne ordningen omfatter i liten grad borettslag og sameier, som inngår i Enovas øvrige støtteordninger for bygg og eiendom. For rehabiliteringer av eksisterende bygg gis det støtte til bruk av beste tilgjengelige. Det gis også støtte til kartlegging av mulige energi-, effekt- og klimatiltak i borettslag og sameier. Boligselskap mottar imidlertid en svært liten del av Enovas samlede tilskuddsmidler. Det er tydelig at boligselskapene ikke ser på Enovas støtteprogram som særlig

attraktive. Det bør således vurderes hvordan disse støtteprogrammene kan justeres slik at de blir bedre tilrettelagt for boligselskap.

Til styringen av Enova har NBBL følgende innspill

NBBL mener at borettslag og sameier må bli egen målgruppe i Enovas program. I dag har Enova målgruppene bedrift og privat. Borettslag og sameier faller mellom disse stolene. De er verken bedrift eller private, men særtrekk ved eierform, beslutningsstruktur og kompetanse som tilsier mer skreddersydde og målrettede støtteprogram enn dagens. Det må tilpasses rettighetsbaserte ordninger også for denne målgruppen.

NBBL ber om at Enøk-ordninger til husholdningene får økt rammen fra 250 millioner kr til 500 millioner kr årlig fra 2021, og fortsette opptrappingen til 1 milliard kr årlig fra 2025. Nye gode tiltak må legges inn i den rettighetsbaserte ordningen.

NBBL gjennomførte en undersøkelse sammen med elbil-foreningen som viste at 40 prosent av de som bor i borettslag og sameier ikke vil kjøpe elbil på grunn av dårlige lademuligheter. Tempoet i reduserte klimagassutslipp kan enkelt økes ved virkemidler for å etablere ladeplasser i denne bebyggelsen. NBBL ber om at det etableres en nasjonal støtteordning som lovet i regjeringserklæringen, og vi mener Enova effektivt kan forvalte en slik ordning.

NBBL mener at de foreslåtte modellene med effekttariffer kan ødelegge lønnsomheten og motivasjonen for forbrukerne å investere i enøk, solstrøm og elbiler. I den sammenheng er vi åpne for å diskutere mulighetene for at Enova får oppdrag om å stimulere til effektutjevning. Kompleksiteten i effektstyring mellom enkeltabonnenter og fellesforbruk er høy, og barrierene er mange, noe som hindrer borettslag og sameier i å redusere nettbelastningen.

Til sist oppfordrer NBBL til bedre samordning av virkemidlene. Nettariffer, energimerkeordningen, neste generasjon energikrav til bygg, Enova støtteprogram og Husbankens finansiering må samspille bedre enn i dag.

NBBL ønsker en nærmere dialog med KLD og Enova om hvordan borettslag og sameier bedre kan bidra til å oppfylle Klima- og energifondets mål, og hvordan Enova-avtalen og Enovas støtteprogram bør innrettes.

Med vennlig hilsen
Norske Boligbyggelags Landsforbund SA

Christian-Marius Stryken
Direktør interessepolitikk og jus

Ketil Krogstad
Spesialrådgiver